

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณี กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1
 ชื่อผู้เขียน : พันเอก วิวัฒน์ ฉันทศาสตร์โกศล
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 ปีการศึกษา : 2544

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน

กรอบในการศึกษานี้ ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส จำนวนบุคคลที่พึ่งพาในครอบครัว ระดับการศึกษา ระดับยศ หน้าที่รับผิดชอบ และรายได้ ตัวแปรตามคือ คุณภาพชีวิต 5 ด้าน คือ 1. ด้านสุขภาพอนามัย 2. ด้านชีวิตครอบครัว 3. ด้านที่อยู่อาศัย 4. ด้านรายได้และการทำงาน และ 5. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษานี้คือ นายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1 จำนวน 212 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มโดยบังเอิญจากกองบังคับการ และกองร้อยกองบังคับการ กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1, กองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 5, กองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 6 และกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 7 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษากรอกข้อความ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way Analysis of Variance และ Pearson's Product Moment Correlation

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1 พบว่า ในภาพรวม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.8 ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 15.6 มีคุณภาพชีวิตในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีคุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพอนามัย ดีกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน ในขณะที่ด้านที่อยู่อาศัย มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.98 เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณภาพชีวิตไม่ดีในด้านต่าง ๆ พบว่า มี

(4)

สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตด้านครอบครัว (ร้อยละ 25.9) มีสัดส่วนที่ไม่ดีสูงกว่าด้านอื่น ๆ คุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ที่มีสัดส่วนรองลงไป (ร้อยละ 19.3) คือด้านสุขภาพอนามัย และด้านที่มีสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณภาพชีวิตระดับไม่ดึน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.8) คือด้านรายได้และ การงาน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต พบว่า ตัวแปรที่สนับสนุน สมมติฐาน ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับยศ อายุ อายุราชการ และรายได้ ตัวแปรที่ ปฏิเสธสมมติฐาน ได้แก่ หน้าที่รับผิดชอบ และจำนวนบุคคลที่พึ่งพาในครอบครัว กล่าวคือ นายทหารชั้นประทวนที่สมรสแล้วมีคุณภาพชีวิตดีกว่านายทหารชั้นประทวนที่มีสถานภาพ โสด หมาย และแยกกันอยู่ นายทหารชั้นประทวนที่มีระดับยศสูงมีคุณภาพชีวิตดีกว่านายทหารชั้น ประทวนที่มียศต่ำ นายทหารชั้นประทวนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สำหรับอายุ อายุราชการ และรายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ส่วนหน้าที่รับผิดชอบ และจำนวนบุคคลที่พึ่งพาในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ กับคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศ ยานที่ 1 พบว่า คุณภาพชีวิตทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านชีวิตครอบครัว ด้านที่อยู่อาศัย ด้านรายได้และการทำงาน และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้ศึกษาขอเสนอ ข้อเสนอแนะ ดังนี้คือ

1. ความเพียงพอของรายได้ต่อเดือนในครอบครัว ควรเพิ่มรายได้โดยจัดให้มีอาชีพ เสริมต่าง ๆ เช่น การขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง การตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป การทำดอกไม้ ประดิษฐ์ เป็นต้น
2. บริเวณที่พักอาศัยมีฝุ่นละอองรบกวนและมีเสียงดัง ควรพิจารณาจัดสร้างบ้านพัก อาศัยในพื้นที่ที่อยู่ด้านในของหน่วย เพื่อป้องกันการรบกวนจากฝุ่นละอองและเสียงดังจาก การจราจร
3. การรับประทานอาหารในแต่ละมื้อ ควรให้ความรู้เรื่องการเจ็บป่วยที่จะตามมา หากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา
4. บ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ควรจัดให้มีสวัสดิการเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินเพื่อ ส่งเสริมให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง
5. สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เช่น โครงการ 5 ส. ซึ่งจะทำให้สภาพแวดล้อมที่ทำงานดีขึ้น

(5)

6. ความเครียดจากการปฏิบัติงาน ควรจัดให้มีการผ่อนคลายความเครียดในช่วงที่ว่างเว้นจากการปฏิบัติงาน เช่น จัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในหน่วย และระหว่างหน่วย จัดให้มีงานรื่นเริงประจำปี เป็นต้น

7. การพัฒนาความสามารถในการทำงาน ควรเพิ่มการพัฒนาความสามารถในการทำงาน โดยเปิดหลักสูตรฝึกอบรมภายในหน่วย ในช่วงเวลาที่ว่างเว้นจากภารกิจ

8. การตรวจสุขภาพร่างกาย ควรให้ความรู้เพื่อให้ทราบผลดีและผลเสียของการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี ทั้งนี้จะทำให้มีผู้เข้ารับการตรวจสุขภาพเพิ่มมากขึ้น และควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพร่างกายในด้านทันตกรรมด้วย

9. การออกกำลังกาย ควรให้ความรู้ในเรื่องของการเจ็บป่วยที่จะเกิดขึ้น หากมีการออกกำลังกายไม่เพียงพอ ตลอดจนจัดให้มีการแข่งขันกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพด้วย

10. การมีโอกาสดูคฤหาสน์และอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากับครอบครัว ควรให้ความรู้เรื่องความสำคัญของครอบครัวว่าเป็นรากฐานสำคัญของสังคม โดยจัดเวลาที่เหมาะสม หลังจากการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ให้กับครอบครัว

11. การสูบบุหรี่ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของการสูบบุหรี่ ทั้งในเรื่องของการสูญเสียเงิน และการเจ็บป่วยที่จะตามมา เช่น โรคถุงลมโป่งพอง และมะเร็งปอด เป็นต้น

12. ความปลอดภัยของชุมชนที่พักอาศัย ควรเพิ่มมาตรการการรักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น เช่น การเพิ่มเวรยามในบริเวณที่พักอาศัย เป็นต้น

13. การดื่มสุรา ควรให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของการดื่มสุรา ทั้งในเรื่องการสูญเสียเงิน และการเจ็บป่วยที่จะตามมา เช่น โรคตับแข็ง และพิษสุราเรื้อรัง เป็นต้น

14. ความปลอดภัยจากโจรสลัด ผู้บังคับบัญชาควรให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือ ในกรณี que ผู้พักอาศัยภายนอกหน่วยได้รับความเดือดร้อน ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้กวาดค้นบริเวณที่พักอาศัยของนายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1